

Forssan kansallinen
kaupunkipuisto

**LAPSIPERHEKÄVELY
KAUPUNGINJOHTAJA
JARI KESÄNIEMEN KANSSA**

30.10.2018 klo 13 - 15

Oppaana kaupunginpuutarhuri Leila Grönholm

Puistot ja kiinteistöt kävelyn varrella:

Kaupungintalo

Kaupungintalo on valmistunut vuonna 1977. Kaupungintalon on suunnitellut kaupunginarkkitehti Yrjö Mykkänen. Valtuustosalissa on tekstiilitaiteilija Pirkko Hammarbergin monumentaalinen kuvakudos ”Joki halki kaupungin”. Ennen ryhtymistään vapaaksi taiteilijaksi Pirkko Hammarberg työskenteli Finlayson-Forssa Oy:n palveluksessa suunnittelijana.

Paloasema

Paloaseman on suunnitellut arkkitehti B. Strömmer ja se rakennettiin vuosina 1948 – 1950. Paloaseman laajennuksen on suunnitellut arkkitehti Kaarina Löfström ja se toteutettiin vuonna 2004.

Koskenniskanpuisto

9 299 m², Koskenniskanpuisto on rakennettu pääosin 1950 - 1980 luvuilla. Tällöin puistoon istutettiin jaloja ja luonnonvaraisia lehti- ja havupuita sekä perennaryhmä puiston keskelle. Puistossa sijaitsee Itsenäisyyden kuusi, Veteraanien patsas, Myllynkivi, Unto Hietasen Mylläri –veistos ja vanha Koskivilta. Koskenniskanpuisto on kokonaisuudessaan hoitoluokkaa A2.

Ankkalaminpuisto

9 428 m², Kuhalan myllyn uudelleen rakentamiseen tarvittava savi vuonna 1845 hankittiin Ankkalaminpuistosta: tästä sai alkunsa Ankkalaminpuiston lammikot. Kauppala osti alueet 1926 Oy Finlayson Forssa Ab:ltä ja 1959 Suomen Yhdyspankilta. Kauppala päätti vuonna 1928 alueen kehittämisestä puistoksi ja 1949 kauppalanpuutarhuri Eino Eramo teki ensimmäisen virallisen puistosuunnitelman alueelle. Ensimmäiset linnut, 2 hanhea, luovutti kauppias H. Lindfors kesän ajaksi. Vuodesta 1960 on lammilla ollut kyhmyjoutsenpariskunta. Ankkalaminpuistossa sijaitsee Suomen toiseksi suurin kirjovaahtera : Acer platanoides ”Drummondii”. 2004 perusparannuksessa lähtökohtana oli säilyttää alueen vanhat puut mahdollisimman pitkälle uuden istutuksen runkona. Uutta kasvillisuutta istutettiin yht. 60 eri lajia tai lajiketta noin 8 600 kpl. Puistossa sijaitsee myös pumppattava

kaivo, joka on rakennettu 1862 ja sen on lahjoittanut Forssan kaupungille Forssan Seudun Osuuspankki vuonna 1982. Ankkalaminpuisto on kokonaisuudessaan hoitoluokkaa A1.

Kehräämö

Axel Wilhelm Wahren perusti puuvillatehtaan Forssaan vuonna 1847. Puuvillatehtaan suunnitteli tukholmalainen Joh. Fr.

Ahlström, ja sen laajennuksen arkkitehti G. Th. Chiewitz.

Vuonna 1872 kehräämö paloi ja uuden suunnittelivat englantilaiset asiantuntijat J. Hult ja Christian Bruun.

Kehräämön alue ja siihen tiiviisti liittyvä Wahreninkatu muodostavat Forssan teollisuushistoriallisesti merkittävimmän alueen, jonka rakennukset kattavat koko paikkakunnan historian aina vuodesta 1848 alkaen. Forssan kaupunki osti kehräämön ympäröivine alueineen vuonna 1982. Nykyisin alue on koulutuksen, kulttuurin ja liiketoiminnan keskus.

Yhtiönpuisto

39 389 m², Axel Wilhelm Wahren perusti puiston vuonna 1852 ja puutarhuri Rydberg istututti puistoon vuosina 1861 - 1885 harvinaisia puulajeja kuten lehmus, tammi, saarni, poppeli, tuomi, vaahtera, lehtikuusi sekä erilaisia koivuja, kuusia, sembramäntyjä, pihlajia ja vuorijalavia. Rydbergin jälkeen tehdasyhtiö vaali puistoa lähes sadan vuoden ajan. Kaupunki otti sen hoidettavakseen 1970-luvun lopulla ja osti puiston itselleen Kehräömöalueen kaupan yhteydessä vuonna 1982. Yhtiönpuiston perusparantaminen vuonna 2003; alueelle istutettiin 53 kpl uutta runkokuusta: lehmuksia, tammia, jalavia, saarnia, kirsikkaa, vaahteraa, koivuja ja jalokuusia, asennettiin 21 uutta valaisinta sekä remontoitiin suihkulähde. Yhtiönpuisto on kokonaisuudessaan hoitoluokkaa A2. Tehtaankoulu suojeltiin rakennussuojelulailla ja siirrettiin Yhtiönpuistoon 1979. Samassa yhteydessä rakennusta korjattiin ja se saatettiin kansalaisopiston käyttöön. Tehtaankoulun ulkovouri maalattiin vuonna 2017.

Forssan Klubi

Rakennus on valmistunut vuonna 1856 ja sen on suunnitellut G. Th. Chiewitz. Rakennusta laajennettiin Theodor Deckerin suunnitelman mukaan vuonna 1879. Piharakennus, jossa sijaitsevat sauna ja biljardihuone, on arkkitehti Heikki Tiitolan suunnittelema ja se on rakennettu vuonna 1925. Vuodesta 1986 lähtien Forssan Klubilla toimi ravintola-hotelli, nykyisin ravintolatoimintaa ei enää ole.

Puutarhakadun ja Meyerinpolun historialliset kiinteistöt

Molemmilla kaduilla on useita 1860 - 1900 luvun alussa rakennettuja hienoja puutaloja mm. Rudolf Meyerin talo vuodelta 1866 ja rakennus N:o 541 vuodelta 1902, joka on nykyään Alpo Suhosen omistuksessa.

Kaupunginpuutarha

60 728 m², tiivis, rakennusoikeudeltaan korkea asemakaava on valmistunut vuonna 2004. Tontit sijaitsevat vanhalla taimistoalueella, jonka itäosassa on vanha säilytetty kuusiaita; kuusiaita rajaa aluetta omaksi kokonaisuudekseen. Vuonna 2004 hoitoleikattiin jokirannan vanhoja hopeapajuja sekä avattiin näkymää Forssan Klubilta joelle päin säästäten pääosin vain vanhat hopeapajut ja vuorijalavat. Vuonna 2004 aloitettiin kevyenliikenteenväylän rakennustyöt Loimijoen rantaan ja puisto valmistui istutuksineen ja kalusteineen vuonna 2007. Tällä hetkellä Kaupunginpuutarha on hoitoluokaltaan A 2. Pääosin 23 tonteista on rakennettu 20 kpl . Puistossa lähellä pataa ja Forssan Klubia sijaitsee Theodor Deckerin suunnittelema huvimaja, joka on peruskorjattu vuonna 2014.

Kävelyreitti

